

EIP PROJEKTAS

Integruotos kenksmingųjų organizmų kontrolės kryptingas diegimas intensyvaus ūkininkavimo sąlygomis

2018 10 10 – 2020 10 28

Antanas Ronis

LAMMC Žemdirbystės institutas

Augalų patologijos ir apsaugos skyrius

Projekto vykdytojai ir partneriai

Antanas Ronis, projekto vadovas

Jūratė Ramanauskienė

Gražina Kadžienė

Birutė Petkevičienė

Partneriai

Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba

Ūkininkas Alfredas Bardauskas (Raseinių r.)

Ūkininkas Rimantas Garuckas (Radviliškio r.)

Ūkininkė Birutė Petkevičienė (Kėdainių r.)

Ūkininkas Juozas Valaitis (Šakių r.)

Ūkininkas Kęstutis Valentinavičius (Biržų r.)

Žemės ūkio kooperatyvas „Kulvos žemė“ (Jonavos r.)

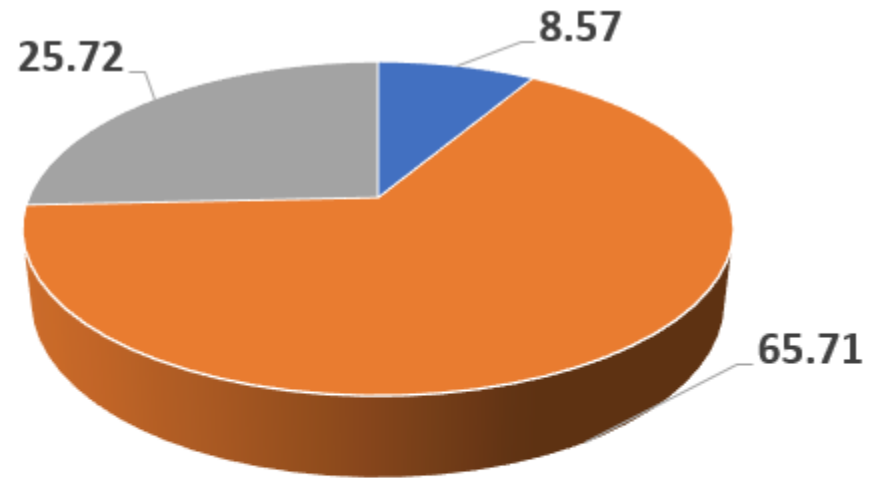
Praktinės problemos, kurias siekiama spręsti

- Visuomenės ir aplinkosauginis spaudimas mažinti pesticidų sunaudojimą.
- Neefektyvus augalų apsaugos priemonių naudojimas šalies mastu didina derliaus nuostolius, blogina žemės ūkio produkcijos kokybę, didina produkcijos savikainą ir mažina ūkių konkurencingumą.
- Nesilaikant Integruotosios kenksmingųjų organizmų kontrolės bendrųjų principų, neužtikrinamas agroekosistemų stabilumas ir gyvybingumas.
- Augalų apsaugos produktus naudojant intensyviai, vienpusiškai ir neatsakingai, išsivysto kenksmingųjų organizmų atsparumas.
- ES planas sumažinti pesticidų sunaudojimą 50 procentų iki 2030 m.

Projekto uždaviniai

1. Įvardinti svarbiausių žemės ūkio augalų žalingiausius kenksminguosius organizmus, jų pasiskirstymą skirtingose agroekosistemose;
2. Patikslinti žalingiausių kenksmingųjų organizmų stebėsenos, prognozavimo ir jų plitimo diagnostavimo sistemos vientisumą;
3. Rekomenduoti augalų apsaugos metodų arba tinkamų priemonių parinkimą, atsižvelgiant į žalingumo slenksčius;
4. Atlikti rekomenduojamų priemonių ekonominį įvertinimą;
5. Demonstruoti ir viešinti Integruotosios kenksmingųjų organizmų kontrolės kryptingą sistemą, užtikrinančią augalų produktyvumą bei sveikatingumą;
6. Skleisti Gerosios žemdirbystės praktikos žinias ūkiniams subjektams ir kitų organizacijų žemės ūkio specialistams įvairiuose renginiuose.

2017 m. apklausa: ar jūs esate susipažinęs su integruotąja kenksmingųjų organizmų kontrole?

- Neturiu jokių žinių
- Turiu kažkiek žinių
- Turiu pakankamai žinių

Lauko bandymai ūkininkų laukuose

- 2019 ir 2020 metais parodomieji lauko bandymai buvo įrengti žieminių kviečių ir žieminių rapsų pasėliuose

Lauko bandymai LAMMC Žemdirbystės institute

- Herbicidų, augimo reguliatorių, fungicidų ir insekticidų bandymai rekomendacijų papildymui ir atnaujinimui.
- Lauko dienų organizavimui.

Precizinis laukelių purkštuvas Speedy 2500

Projekto viešinimas: *renginiai*

- 7 lauko dienos 2019 m.
- 7 lauko dienos 2020 m.
- 6 darbo grupių susitikimai.
- Baigiamoji projekto konferencija

Projekto viešinimas:

Informacija LAMMC tinklapyje

The screenshot shows the website of the Lithuanian Agricultural and Forest Science Centre (LAMMC). At the top left is the LAMMC logo and name. To the right is a search bar with the text "Paieška" and a magnifying glass icon. Below the logo is a horizontal navigation menu with the following items: "APIE CENTRĄ", "VEIKLA", "PASLAUGOS", "MOKSLO ŽURNALAI IR LEIDINIAI", "NUORODOS", "DARBUOTOJAMS", "KONTAKTAI", and language selection buttons for "LT" and "EN".

On the left side of the main content area is a vertical menu with the following items, each with a downward arrow:

- ŽEMDIRBYSTĖS INSTITUTAS
- MIŠKŲ INSTITUTAS
- SODININKYSTĖS IR DARŽININKYSTĖS INSTITUTAS
- REGIONINIAI FILIALAI
- PROJEKTAI IR PROGRAMOS
- PUBLIKACIJOS, AUGALŲ VEISLĖS
- MOKSLO ŽINIŲ SKLAIDA
- DOKTORANTŪRA
- SIŪLOME ĮSIGYTI

The main content area features a breadcrumb trail: "Nacionaliniai projektai > Eip veiklos grupių projektas (lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programa)". Below this is the title of the project: "Integruotos kenksmingųjų organizmų kontrolės kryptingas diegimas intensyvaus ūkininkavimo sąlygomis".

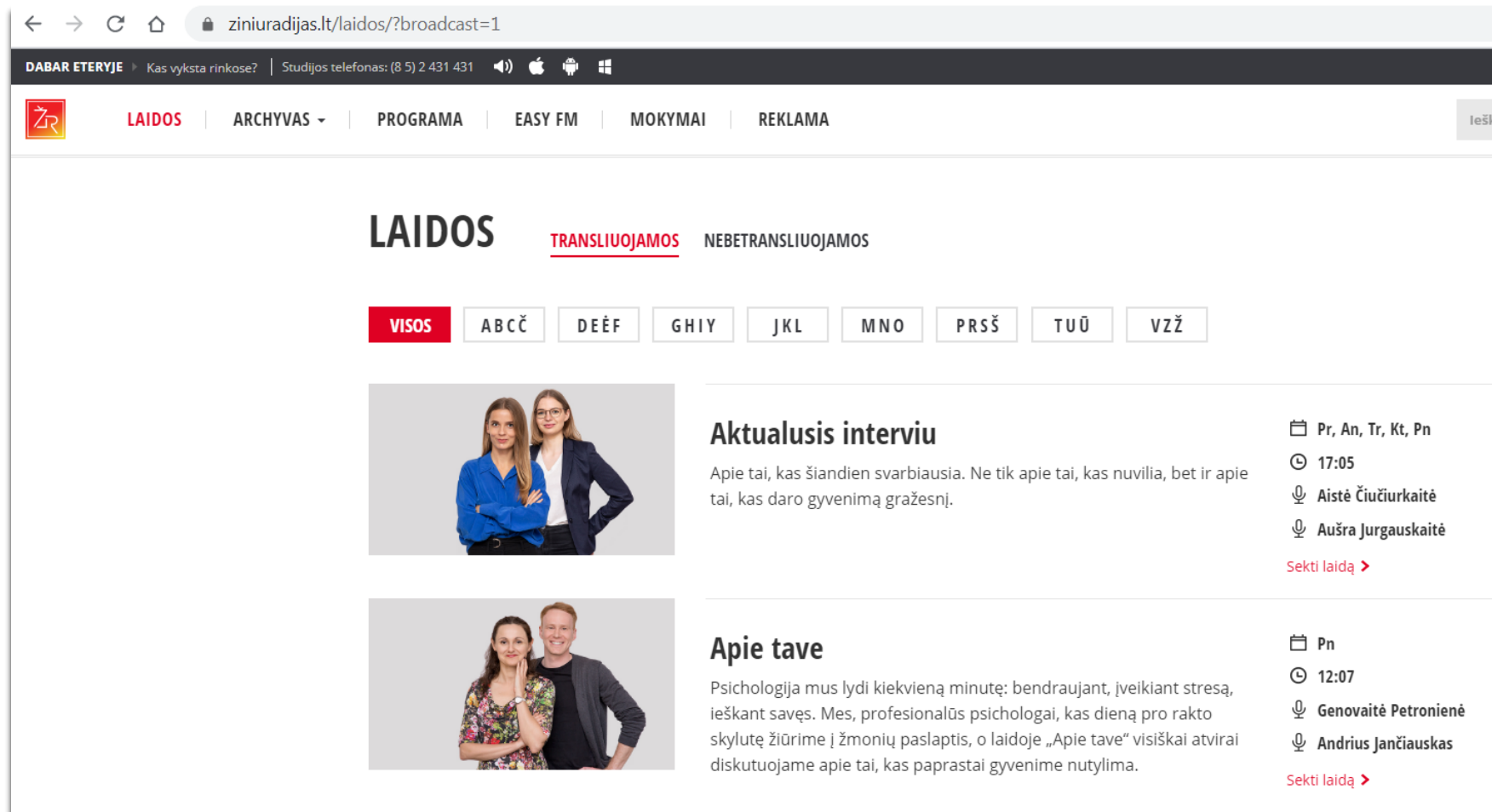
Under the title is a list of links:

- Projekto aprašas
- Paramos projekto lėšomis įsigytas materialus turtas
- Lauko dienos
- [Renginių akimirkos](#)
- Apie projektą skelbiama

At the bottom left of the main content area is a section titled "Renginiai" with a green underline.

Projekto viešinimas:

Informacinis pranešimas Žinių radijuje (2020 spalio 8 d.)

The screenshot shows the website ziniuradijas.lt with the following content:

- Navigation bar: DABAR ETERYJE | Kas vyksta rinkose? | Studijos telefonas: (8 5) 2 431 431 | Icons for audio, Apple, Android, Windows.
- Menu: LAIDOS | ARCHYVAS | PROGRAMA | EASY FM | MOKYMAI | REKLAMA | Ieškoti
- Section: LAIDOS | TRANSLIUOJAMOS | NEBETRANSLIUOJAMOS
- Filter buttons: VISOS, ABCČ, DEĖF, GHIY, JKL, MNO, PRSŠ, TUŪ, VZŽ
- Program 1: **Aktualūs interviu**
  - Image: Two women, one in a blue shirt and one in a dark jacket.
  - Description: Apie tai, kas šiandien svarbiausia. Ne tik apie tai, kas nuvilia, bet ir apie tai, kas daro gyvenimą gražesnę.
  - Days: Pr, An, Tr, Kt, Pn
  - Time: 17:05
  - Hosts: Aistė Čiučurkaitė, Aušra Jurgauskaitė
  - Link: Sekti laidą >
- Program 2: **Apie tave**
  - Image: A woman and a man.
  - Description: Psichologija mus lydi kiekvieną minutę: bendraujant, įveikiant stresą, ieškant savęs. Mes, profesionalūs psichologai, kas dieną pro rakto skylutę žiūrime į žmonių paslaptis, o laidoje „Apie tave“ visiškai atvirai diskutuojame apie tai, kas paprastai gyvenime nutylima.
  - Days: Pn
  - Time: 12:07
  - Hosts: Genovaitė Petronienė, Andrius Jančiauskas
  - Link: Sekti laidą >

Projekto viešinimas:

Parengtos 8 rekomendacijos kurios apima herbicidų, augimo reguliatorių, insekticidų ir fungicidų panaudojimą žieminiuose kviečiuose ir rapsuose (www.lammc.lt)

Ligų ir kenkėjų apskaitos ūkininkų laukuose

1. LŽŪKT konsultantai kiekvieną savaitę nuo augalų vegetacijos pradžios atlikdavo apskaitas. 2019 m. buvo atlikta 168 apskaitos, 2020 m. – 144.
2. Surinktą informaciją persiūsdavo į LAMMC.
3. Atsižvelgiant į gautą informaciją ir tuo metu būtinus atliktu technologinius darbus buvo susisiekiama su ūkininkais ir priimamas sprendimas dėl (ne)būtinybės panaudoti augalų apsaugos priemones.

Pesticidų išlaidos žieminiuose kviečiuose 2019 m.

	Ūkininko taikoma technologija	Integruota technologija	Skirtumas
Derlius, t/ha	5,33	5,33	0
Pajamos iš ha, EUR	907	907	0
Išlaidos herbicidams, EUR	14,78	14,78	0
Išlaidos augimo reguliatoriams, EUR	6,98	3,68	-3,3
Išlaidos insekticidams, EUR	0,95	0	-0,95
Išlaidos fungicidams, EUR	48,66	36,03	-12,63
Viso išlaidų pesticidams, EUR	71,37	54,49	-16,88

Pesticidų išlaidos žieminiuose kviečiuose 2020 m.

	Ūkininko taikoma technologija	Integruota technologija	Skirtumas
Derlius, t/ha	7,44 t/ha	7,30 t/ha	- 0,14
Pajamos iš ha, EUR	1116	1095	- 21,0
Išlaidos herbicidams, EUR	29,64	25,39	-4,25
Išlaidos augimo reguliatoriams, EUR	14,35	5,58	-8,77
Išlaidos insekticidams, EUR	0,67	0,67	0
Išlaidos fungicidams, EUR	49,61	39,17	-10,44
Viso išlaidų pesticidams, EUR	94,27	70,81	-23,46

Pesticidų mažinimo galimybės žieminių kviečių auginimo technologijoje

Išlaidos pesticidams žieminiuose kviečiuose:

- 2019 m. sudarė 7,8 proc. (ŪK) ir 6,0 proc. (EIP)
- 2020 m. sudarė 8,5 (ŪK) ir 6,5 proc. (EIP) nuo gautų pajamų.

Dažniausiai buvo rekomenduojam atsisakyti šių purškimų:

- Purškimo insekticidais dėl nedidelio kenkėjų kiekio.
- Ankstyvo purškimo fungicidais nuo lapų ligų.
- Purškimo fungicidais nuo varpų fuzariozės, kai kviečių žydėjimo metu vyrauja sausi orai.
- Purškimo augimo regulatoriais, esant vėsiems orams pavasarį.

Pesticidų išlaidos žieminuose rapsuose 2019 m.

	Ūkininko taikoma technologija	Integruota technologija	Skirtumas
Derlius, t/ha	3,15	3,15	0
Pajamos iš ha, EUR	1169	1169	0
Išlaidos herbicidams, EUR	47,2	47,2	0
Išlaidos insekticidams, EUR	21,7	15,9	-5,7
Išlaidos fungicidams/augimo reguliatoriams, EUR	42,3	30,1	-12,2
Viso išlaidų pesticidams, EUR	111,2	93,2	-17,9

Pesticidų išlaidos žieminiuose rapsuose 2020 m.

	Ūkininko taikoma technologija	Integruota technologija	Skirtumas
Derlius, t/ha	4,22	4,17	-0.05
Pajamos iš ha, EUR	1561	1543	-18,00
Išlaidos herbicidams, EUR	53,91	53,91	0
Išlaidos insekticidams, EUR	24,48	21,95	-2,53
Išlaidos fungicidams/augimo reguliatoriams, EUR	33,93	21,77	-12,16
Viso išlaidų pesticidams, EUR	112,32	97,63	-14,69

Pesticidų mažinimo galimybės žieminių rapsų auginimo technologijoje

Išlaidos pesticidams žieminiuose rapsuose:

- 2019 m. sudarė 9,5 proc. (ŪK) ir 8,0 proc. (EIP)
- 2020 m. sudarė 7,2 proc. (ŪK) ir 6,3 proc. (EIP) nuo gautų pajamų

Dažniausiai buvo rekomenduojam atsisakyti šių purškimų:

- Pavasarinio purškimo augimo regulatoriais
- Purškimo fungicidais nuo sklerotinio puvinio, jeigu vyrauja sausi orai

Prie sėkmingos projekto veiklos labai daug prisidėjo ir nuoširdžiai dėkojame

Projekto partneriams (ūkininkams): Alfredui Bardauskui (Raseinių r.), Rimantui Garuckui (Radviliškio r.), Birutei Petkevičienei (Kėdainių r.), Juozui Valaičiui (Šakių r.), Kęstučiui Valentinavičiui (Biržų r.), Žemės ūkio kooperatyvo „Kulvos žemė“ vadovui Jonui Klemensui Sungailai ir agronomei Snieguolei Sarapinienei (Jonavos r.).

Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos konsultantams Giedrei Masliukovienei, Akvilei Petrauskaitei, Beatai Pušinaitienei, Jurgitai Jonikaitei, Renatai Giedrikienei, Sigitai Balinskienei ir Laimiui Lapkūnui.

Projekto administratorėms Agnei Jankauskienei, Gretai Čepkauskaitei ir Karolinai Verikaitei.

Projekto finansininkėms: Ramintai Šiuikienei ir Aldonai Riaubienei.

**Tekstų redaktorei Daivai Puidokienei,
Leidinių maketuotojai Irenai Pabrinkienei.**

Augalų patologijos ir apsaugos bei Dirvožemio ir augalininkystės skyrių darbuotojams.

Taip pat dėkojame dr. Eglei Petraitienei už idėjas ir patarimus projekto veikloje.